GAZETA KRAKOWSKA

Nro 104.

Z KRAKOWA DNIA 27 GRUDNIA 1826 ROKU WE ŚRODĘ.

— *Z Krakowa.* —

W dalszym ciągu posiedzenia 5go Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey w dniu 11 Grudnia 1826 r.

Reprezentant Kadłubowski oświadczył się za proiektem i za naysurowszemi karami na Defraudantów, byle tylko Senat w ostatniey niewyrokował Instancyi.

Marszałek Seymowy przedstawiał Izbie przesłanie proiektu tego celem roztrząśnienia i wyiaśnienia onego, do Kommissyi Prawodawczey.

Delegowany z Akademii Paweł Czaykowski w zabranym głosie żądał, ażeby proiekt przed odesłaniem go do Kommissyi Prawodawczey, poprzednio w Izbie był roztrząsanym, wnosił rownież, że użycie Defraudantów do robót publicznych, i połączenie ich z istotnemi zbrodniarzami, zamiast zatamowania przestępstwa w samem iego źródle, większe daleko złe za sobą pociągnie skutki, a wynagrodzenie urzędnikom za denuncyacye o Defraudacyach iako oddzielną pensyą iuż płatnych, może niekiedy do niewinnych oskarżeń z naruszeniem osobistego bezpieczeństwa bydź przyczyną.

Assessor Seymu Sołczyński na uczyniony wniosek Delegowanego z Akademii Pawła Czaykowskiego oświadczył, że obawa z robót publicznych i połączenia Defraudantów z zbrodniarzami usuniętą bydź może, gdy iak dawniey w oddzielnych aresztach osadzonemi i do robót wewnątrz domu użytemi będą.

Delegowany z Akademii Paweł Czaykowski wyraził, że gdyby były domy robocze, zatrudnienie pracą Defraudantów byłoby z prawdziwym pożytkiem, dotąd iednak takowych nieznayduie.

Delegowany z Kapituły X. Teodór Sołtyk obstaiąc przy swoiem zdaniu dopraszał się o kreskowanie, czyli proiekt ten do właściwey Kommissyi ma bydź odesłanym.

Izba Prawodawcza nakoniec na przedstawienie Marszałka, proiekt rzeczony do Kommissyi Prawodawczey przesłać postanowiła, z dodaniem by następnie Kommissyi Skarbowey do opinii był udzielonym.

Sekretarz Seymowy odczytał proiekt do ustawy, podwyższaiący podatek osobisto-klasyczno-przemysłowy do Złpol: 24,000 na rok 1827/8.

Reprezentant Kadłubowski z uwagi na

na stan Obywateli oświadczył niemożność przyięcia odczytanego proiektu.

Izba Prawodawcza proiekt o podwyższenie podatku Osobisto-klassyczno-przemysłowego do Kommissyi Skarbowey odesłać uchwaliła.

Poczem Sekretarz Seymowy odczytał nadeszły Reskrypt Senatu wyznaczaiący z swey strony Delegowanych do Kommissyy Seymowych, oczem Izba też Kommissyie zawiadomić postanowiła.

Reprezentant Kadłubowski z powodu umieszczenia w Obrazie Kraiu o wydany Prokuratorom przez Senat Instrukcyi, żądał nadesłania teyże Izbie, końcem roztrząśnienia i osądzenia zgodności teyże z prawem.

Marszałek na wniosek Reprezentanta Kadłubowskiego oświadczył, że żądanie nadesłania Instrukcyi Prokuratorom wydaney iest zbytecznem, gdy stanowi przedmiot Administracyyny i Władzy Senatu ulega.

Reprezentant Kadłubowski Prokuratora Urzędnikiem Sądowym uważaiąc, przedstawił Izbie potrzebę mienia wiadomości o Instrukcyi wydaney, ażeby zważyć czyli z istotnemi zasadami prawa nie iest w sprzeczności.

Marszałek obiaśniaiąc powołanie Prokuratora, że nie iest Urzędnikiem Sądowym, lecz Urzędnikiem z ramienia Rządu dodanym usprawiedliwiał, że Rządowi którem z mocy władzy wykonawczey Prawo i obowiązek nad zachowaniem całości ustaw służy, Prawa wydania na ten cel Instrukcyi Prokuratorom zaprzeczyć niemożna, żeby iednak troskliwość Reprezentanta Kadłubowskiego zaspokoić sądził, ażeby zdanie swoie na piśmie podał, a toż ieżeli się Izbie zdawać będzie Senatowi przesłanym zostanie.

Assessor Seymu Soczyński względnie wniosku Reprezentanta Kadłubowskiego oznaymił, że każde Prawo w skutku iedynie iego ogłoszenia obowiązuie, Instrukcya przeto wzmiankowana, iako do wiadomości Mieszkańców nie udzielona wiązać nas niemoże, i w tem Senat Rządzący co do ogłoszenia niemusiał widzieć potrzeby.

Reprezentant Czerniński imieniem Obywateli Gminy III. M. Krakowa, wniósł do Izby Prawodawczey prośbę, maiącą za cel wyiednanie u Senatu Rządzącego rozporządzenia, mocą ktorego na Placu Szczepańskim sprzedarz mąki, kaszy i chleba Krowoderskiego, ogrodowizn i wełny nieprzerwanie odbywaćby się mogła.

Assessor Seymu Soczyński wniósł, że lubo oznaczenie placu do sprzedaży różnych artykułów iest Attrybucyią Władzy Administracyiney, uważałby iednak za stósowne, ażeby z względu zapewnienia Obywateli widoków korzyści, stałe co do placów wydzielić się maiących na sprzedaż wydał przepisy.

Izba Prawodawcza prośbę tę Senatowi Rządzącemu do urzędowego użycia przesłać postanowiła.

Delegowany Sedzia Pokoiu Jan Mieroszewski wnosł głos na piśmie względem przyśpieszenia skutku zapadłey uchwały Seymowey, co do wyprowadzenia kanałów z Domów prywatnych i połączenia tychże z kanałem publicznym, za pośredniczem wyrachowaniem stosunku do repartycyi kosztów, z podatku Dymowego przez Właścicieli domów opłacić się winnych.

Marszałek Seymu na głos Delegowanego Sędziego Pokoiu Jana Mieroszewskiego oznaymił, że Senat Rządzący ciągle tem zatrudnia się przedmiotem; niemoże iednak wynaleść takiey zasady, ktoraby sprawiedliwy stosunek w wyrachowaniu kosztów wskazała, i to iest główną przyczyną zwłoki.

Assessor Seymu Soczyński przedstawił ró-

wnież potrzebę przyśpieszenia wynalezienia zasad w repartycyi kosztów, ażeby Właściciele budowaniem kanałów zaiąć się mogli, ile że na Budżecie umieszczoną iuż była Summa 16,000 złp. w pomoc tym, którzy nie są w stanie zapłacenia na raz pierwszy kosztów z repartycyi wynikaiących.

Reprezentant Czerniński przedstawiaiąc Izbie Prawodawczey wielorakie zasady, które użyty do tego czynu proiektował, a które niestósownemi względnie sprawiedliwego rozkładu kosztów na budowanie kanałów okazały się, wnosił z swey strony za naydogodnieyszą podstawę, każdego Właściciela sumiennie corocznie ocenić przychody, i w miarę tych ciężar stawiania kanałów rozłożyć, z dodaniem by sam Rząd budową ich, oraz reparacyą zaiął się, do czego nawet zamówił sobie mowca obszern eysze myśli Izbie Prawodawczey przełożyć, który to wniosek Delegowanego Sędziego Pokoiu Jana Mieroszewskiego Izba Senatowi przesłać uchwaliła.

Przytem posiedzenie do dnia poiutrzeyszego, to iest 13 Grudnia, z powodu odbywać się maiących w dniu 12 Grudnia Sessyi w Kommissyiach Skarbowey i Prawodawczey odroczonem zostało.

Jacek *Księżarski*,
Sekretarz Seymowy.

Z Warszawy d. 19 *Grudnia*

Rocznica Imienin Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla obchodzoną była na dniu wczorayszym w Stolicy Królestwa Polskiego z przyzwoitą i naywiększą uroczystością. Jego Cesarzewiczowska Mość Wielki Xiążę Konstanty, raczył nayłaskawiey przyymować powinszowania Władz tak cywilnych iako i woyskowych. W godzinach rannych odbyło się nabożeństwo w Kościele Metropolitalnym S. Jana, na którem znaydowały się wszystkie Władze, tudzież lud licznie zebrany, który wznosił naygłębsze modły do Przedwiecznego o iak naydłuższe i nayszczęśliwsze Panowanie drogiego sercu Polaków Monarchy. Z powodu uroczystości dnia tego, JW. Prezyduiący w Radzie Administracyyney dał świetny obiad w pałacu Namiestników Królewskich, na który nayznakomitsze osoby zaproszone zostały. Wieczorem Miasto oświecono.

Kurs Listów Zastawnych
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych
z Kuponem płatnym d. 22 b. m.
Przedaiący żądaią zł. 77 gr: 15.
Kupuiący daią — 77 — —
Istotnie przedano po 77 gr: 7½ i 77 gr: 15.
przez Meklerów przysięgłych.
W Warszawie d. 18 Grudnia 1826 r.
F. H. *Schaber* S. G. K. W.

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec żyta zł. od 13 do 14 i grosz srebr: — Pszenicy od 14 do 19 i pół. — Jęczmienia od 12 i pół do 15. — Owsa od 9 do 10. — Siana furę iednokonną od 12 do 18; parokonną od 20 do 27. — Słomy furę zwyczayną od 5 do 7.

Z Petersburga d. 20 *Listopada d. K.*
(Z Gazety Senackiey.)

Przez naywyższy dyplomat, datowany dnia 30 Października r. b. Cesarz Jegomość raczył udarować brylantowemi znakami orderu S. Alexandra Newskiego, Hrabiego Woroncowa, Jenerała Adjutanta, Jenerała piechoty, na dowód wysokiego zadowolenia J. C. M. ze służby i prac iego zawsze odznaczaiących się pożytkiem oyczyzny, szczególniey zaś okazanych teraz, w czasie układów z pełnomocnikami Tureckiemi w Akermani

gdzie przez roztropne iego starania, ukończone zostały długie spory, które mieszały dobrą zgodę pomiędzy Rossyią a Portą Ottomańską i położona została trwała zasada, zawsze pożądanego pokoiu.

Przez naywyższy dyplomat, datowany dnia 8 Listopada, Cesarz Jegomość raczył Biskupa dyecezyi Borgoskiey w W. X- Finlandzkiem, Doktora Teologii Molandera, nayłaskawiey mianować Kawalerem orderu S. Anny 1wszey klassy.

Przez Ukaz Naywyższy do Nayświętszego Synodu, pod dniem 6 Listopada, Arcybiskup Twerski Jonasz, nayłaskawiey mianowany Arcybiskupem Kazańskim i Simbirskim z zachowaniem tytułu członka Synodu na iego zaś mieysce przeniesiony na dyecezyią Twerską Arcybiskup Kazański Ambroży, z nadaniem mu stopnia z dawnieyszey dyecezyi, dla obudwóch zaś, na pierwsze opatrzenie się domowe, rozkazano wydać po 1000 rubli, z summ na departament duchowny przeznaczonych.

Przez naywyższy Ukaz J. C. M. do Rządzącego Senatu, pod dniem 14 Listopada, na zaświadczenie J. C. M. Cesarzewicza Wielkiego Xiążęcia Konstantego Pawłowicza, Gubernator Cywilny Grodzieński, Radca Stanu Bobiatyński, nayłaskawiey mianowany Rzeczywistym Radcą Stanu.

Przez naywyższy Ukaz J. C. M. do Rządzącego Senatu pod dniem 17 Listopada, Marszałek Gubernialny Włodzimierski, Rzeczywisty Radca Stanu, Xiążę Golicyn, nayłaskawiey mianowany Gubernatorem Cywilnym Saratowskim.

— Dnia 23. —

Pracowity nasz Pisarz Mikołay Iwanowicz Gniedice, ukończył kilkoletnie tłomaczenie Iliady Homera w hexametrach i miał szczęście złożyć ie Nayiaśnieyszemu Cesarzowi Jegomości.

Jego Cesarska Mość dał naywyższe zezwolenie, ażeby Ruska Iliada poświęconą była Naydostoynieyszemu Jego Imieniowi i nayłaskawiey udarował tłumacza pensyią dożywotnią po trzy tysiące rubli na rok.

Dnia 17 b. m. o godzinie 2giey z południa umarł tu w 62 roku życia, po długiey chorobie, znaiomy Mineralog Rossyyski, Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler, Bazyli Michałowicz Sewergin, od roku 1789 członek Cesarskiey Akademii Nauk i wielu innych uczenych towarzystw. Liczba iego dzieł dowodzi równie niezmordowaney iego pracowitości, iak i odznaczaiącey się nauki, a stawia go w rzędzie z naywznakomitszemi uczonemi kraiu. W nim nauki utraciły gorliwego czeiciela, Akademiia pracowitego i dostoynego członka, a kray męża, którego imie w rocznikach literatury iego stanie się niezapomnianem.

II.

Akt oddzielny tyczący się Xięztw Multan i Wołoszczyzny.

W IMIE BOGA WSZECHMOGĄCEGO.

Ponieważ Hospodarowie Multan i Wołoszczyzny wybierani są z pomiędzy Boiarów kraiowców, przeto na przyszłość wybór ich odbędzie się w każdey właściwey prowincyi, stosownie do woli i zezwolenia Wysokiey Porty, przez ogólne zgromadzenie Dywanu, podług dawnego zwyczaiu kraiowego.

Boiarowie Dywanu każdey prowincyi, iako zgromadzenie kraiowe i z ogólnem przychyleniem się mieszkańców, wybiorą na godność Hospodara, iednego z naydawnieyszych Boiarów, a razem nayzdatnieyszego do iey piastowania, i przedstawią Wysokiey Porcie wybranego kandydata, który, ieżeli go Wysoka

Porta potwierdzi, zostanie Hospodarem i otrzyma inwestyturę. — Gdyby dla ważnych przyczyn mianowanie wybranego kandydata niebyło zgodne z chęcią W. Porty, w tym razie gdy oba Dwory rozstrzygną te ważne przyczyny, wolno będzie polecić wzmiankowanym Boiarom, aby przystąpili do wyboru inney osoby.

Przeciąg zarządu Hospodarów będzie iak dawniey trwać przez l t 7, rachuiąc od dnia ich mianowania, i niemogą postradać swoiey godności przed upłynieniem tego okresu. Jeżeli w ciągu swoiey administracyi w czem wykroczą, W. Porta uwiadomi o tem Rossyyskiego Ministra, a po sprawdzeniu z iedney i drugiey strony, gdy się okaże, iż Hospodar w istocie przewinił, możnago złożyć z urzędu; w takim tylko przypadku iego destytucyia iest dozwoloną.

Hospodarowie, którzy przez całe lat 7 swego urzędu nie dadzą słuszney przyczyny do ważnych i prawnych z żaleń tak obudwom Dworom, iak kraiowi, będą mianowani na drugie lat 7, ieżeli prowincyonalne Dywany podadzą o to prośbę do W. Porty, i ieżeli wszyscy mieszkańcy zadowoleni będą z ich rządów.

Jeżeli się zdarzy, że który Hospodar podziękuie za urząd przed upłynieniem lat 7, z powodu starości, choroby, lub inney iakiey przyczyny, W. Porta uwiadomi o tem Dwór Rossyyski, poczem abdykacyia może nastąpić, gdy na nią obadwa Dwory zezwolą.

Każdy Hospodar złożony z urzędu po ukończeniu lat oznaczonych, lub któryby zań podziękował, utraci swóy tytuł i będzie mógł weyść na powrót do rzędu Boiarów, z warunkiem, że nie będzie mieszał spokoyności kraiu, lecz nie mógł bydź członkiem Dywanu, ani piastować żadnego publicznego urzędu, ani powtórnie zostać wybranym na Hospodara.

Synowie Hospodarów złożonych z urzędu, lub którzy zań podziękowali, zatrzymaią dostoyność Boiarów, będą mogli piastować kraiowe urzędy i zostać Hospodarami.

W przypadku złożenia lub śmierci Hospodara, dopóki niewybiorą po nim następcy, administracyia wakuiącego Xięztwa powierzoną będzie Kaymakanom mianowanym przez Dywan pomienionego Xięztwa.

Ponieważ Hatty-Szeryf z roku 1802 nakazał znieść podatki, należytości i rekwizycyie zaprowadzone od 1198 (1783) roku, Hospodarowie łącznie z Boiarami właściwych Dywanów oznaczą i ustanowią podatki i roczne opłaty w Multanach i Wołoszczyznie, biorąc za zasadzę rozporządzenia wydane w skutek Hatty-Szeryfu z 1802 roku Nie mogą Hospodarowie w żadnym przypadku zaniedbać ścisłego dopełnienia tego rozporządzenia. Mieć będą wzgląd na przedstawienia Ministra J. C. Mości i przez Rossyyskich Konsulów podane na mocy odebranych rozkazów, od Dworu Rossyyskiego, tak w tym przedmiocie, iako i względem utrzymania kraiowych przywileiów, a szczególniey względem zachowania zastrzeżeń i artykułów umieszczonych w ninieyszym akcie.

Hospodarowie oznaczą łącznie z właściwemi Dywanami, liczbę Beszlów w każdey prowincyi, stosownie do liczby istnącey przed wybuchnięciem rozruchów 1821 roku.

Skoro ta liczba zostanie raz ustanowioną, nie będzie można iey pod pozorem powiększyć, chyba gdyby z iedney i drugiey strony uznano tego niezbędną potrzebę, i ma się rozumieć, że Bezslowie będą nadal wybierani podług zwyczaiu zaprowadzonego przed wybuchnięciem rozruchów w 1821 roku; że ich Agowie będą nadal wybierani i

mianowani w sposobie iak przed pomienioną epoką, i że wreszcie Beszlowie i ich Agowie dopełniać będą iedynie obowiązków, do których pierwiastkowo byli postanowieni, nie mogąc się mieszać do kraiowych interessów, ani wdawać się w żadną inną sprawę.

Maiętności zabrane w Wołoszczyznie i Multanach, od strony Ibraiłowa, Kiergowy i Kuli i po za Olta, będą właścicielom powrócone, i oznaczony zostanie termin do ich oddania, w właściwych firmanach, które będą przesłane do kogo należy.

Multańscy i Wołoscy Boiarowie, którzy byli przymuszeni, iedynie z powodu ostatnich zamieszek, opuścić swoię oyczyznę, mogą do niey bezpiecznie powrócić, nie będą od nikogo napastowani, i powrócą do zupełnego używania swoich praw, przywileiów, dóbr i własności iak ich przedtem używali.

W. Porta, przez wzgląd na nieszczęścia których z powodu ostatnich zamieszek doznały Xięztwa Multan i Wołoszczyzny, na dwa lata uwolni ich od danin i należności, którą płacić iey są obowiązane; po upłynieniu tego przeciągu czasu, pomienione daniny i należytości, opłacone będą podług taxy oznaczoney przez Hatty-Szeryfy z 1802 i w żadnym przypadku powiększać ich nie można. Wysoka Porta nada także mieszkańcom Xięztw obu, wolność handlu wszystkiemi płodami ich ziemi i przemysłu, któremi będą mogli rozporządzić podług upodobania swego, prócz ograniczeń, iakich domagaią się z iedney strony dostawy corocznie należne W. Porcie, którey te prowincyie są prawie szpichlerzem, a z drugiey zaopatrzenie kraiu. Wszystkie rozporządzenia Hatty-Szeryfu z 1802, dotyczące się tych dostaw i regularnego uiszczania się za nie po cenie bieżącey, podług którey płacone bydź maią, a którey oznaczenie należeć będzie w razie sporów do Dywanów Xięztw obu; przywrócone zostaną do swoiey mocy, i na przyszłość z nayścișleyszą dokładnością zachowywane.

Boiarowie obowiązani będą wypełniać rozkazy Hospodarów, i względem nich zachowywać się w granicach zupełney uległości; ze swoiey strony Hospodarowie nie będą mogli samowolnie powstawać przeciw Boiarom i naznaczać im nie zasłużonych kar, ieżeliby dowiedzionego nie popełnili występku, i ciż Boiarowie ulegną tylko karze po osądzeniu ich, stosownie do praw i zwyczaiów kraiowych.

Ponieważ zamieszki wydarzone w ostatnich latach w Multanach i Wołoszczyznie przyniosły nayciększy uszczerbek rozmaitym gałęziom administracyi wewnętrzney, Hospodarowie obowiązani będą zaiąć się niezwłocznie razem z Dywanem Xięztwa, środkami potrzebnemi do ulepszenia stanu Xięztw powierzonych ich staranności, a środki te będą przedmiotem ogólnego urządzenia dla każdey prowincyi, które niezwłocznie wykonanem zostanie.

Wszystkie inne prawa i przywileie Xięztw Multan i Wołoszczyzny i wszystkie Hatty-Szeryfy dotyczące się ich, utrzymane będą i zachowane o tyle, o ile ninieyszym aktem umiarkowane nie zostały.

Dla tego my podpisani pełnomocnicy N. Cesarza Rossyy opatrzeni pełnomocnictwem powyższem, zgodnie z pełnomocnikami Wysokiey Porty Ottomańskiey, urządziliśmy i postanowiliśmy względem Multan i Wołoszczyzny powyższe punkta, które są skutkiem artykułu 3 umowy obiaśniaiącey i potwierdzaiącey traktat w Bukareście zawarty w 8 artykułach, na konferencyiach w Akermanie między nami i pełnomocnikami Ottomańskiemi. — Działo się w Akermanie d. 25 Września 1826.

(podp.) Hrabia M. *Woronców* (L.S.)
R beaupierre (L.S.)

Ninieyszy akt oddzielny, ratyfikowany został przez J. C. Mość 14 Paździer. 1826.

III.

Akt oddzielny dotyczący się Serwii.

W IMIE BOGA WSZECHMOGĄCEGO.

Wysoka Porta, maiąc iedynie na celu wierne dopełnienie zastrzeżeń artykułu 8go traktatu w Bukareście, i dozwoliwszy poprzednio deputowanym Serwian w Konstantynopolu, przełożyć iey żądania swego narodu, o przedmiotach naystosowniey mogących umocnić bezpieczeństwo i dobry byt tego kraiu, a że ci deputowani wyrazili poprzednio w swoiey prośbie, życzenie narodu względem niektórych takowych przedmiotów iako to: wolności wyznania, wyboru naczelników, niepodległości wewnętrzney administracyi, połączenia porozdzielanych powiatów Serwii, połączenia rozmaitych podatków w ieden, odstąpienia Serwianom zarządu dóbr należących do Muzułmanów, z obowiązkiem opłacania dochodu ich wspólnie z daniną, swobody handlu, pozwolenia kupcom Serwiańskim odbywania podróży po kraiach Porty, za ich własnemi paszportami, założenia szpitalów, szkół i drukarni, i nareszcie zakazu osiadania w Serwii innym Muzulmanom prócz tych, którzy do załogi fortec należą. Gdy zaymowano się sprawdzeniem i urządzeniem powyżey wzmiankowanych punktów, zaszłe przeszkody do ich odroczenia skłoniły. Lecz Wysoka Porta trwaiąc dziś ieszcze w zamiarze nadania narodowi Serwian korzyści zapewnionych artykułem 8 traktatu w Bukareście, urządzi zgodnie z deputowanemi Serwian w Konstantynopolu powyżey wzmiankowane żądania tego wiernego i uległego narodu, iako też wszystkie inne, które iey przełoży Deputacyia Serwian, a które nie będą przeciwne stanowi poddanych Państwa Ottomańskiego.

Wysoka Porta uwiadomi Dwór Cesarsko-Rossyiski o wykonaniu artykułu 8 traktatu w Bukareście, i udzieli iey firman opatrzony w Hatty-Szeryf, przez który ninieysze korzyści nadane zostaną.

Dla tego my podpisani pełnomocnicy N. Cesarza Wszech Rossyy, opatrzeni pełnomocnictwem naywyższem, zgodnie z pełnomocnikami Wysokiey Porty Ottomańskiey, urządziliśmy i postanowili względem Serwian, powyższe punkta, które są skutkiem artykułu 5. umowy obiaśniaiącey i potwierdzaiący traktat w Bukareście zawartey w 8 artykułach, na konferencyach w Akermanie między nami i pełnomocnikami Ottomańskiemi. — Działo się w Akermanie d. 25 Września 1826 roku.

(podp.) Hrabia M. *Woroncow* (L.S.)
Ribeaupierre (L.S.)

Ninieyszy akt oddzielny, ratyfikowany został przez J. C. Mość dnia 14 Października 1826.

Z Lizbony d. 22 Listopada.

Dnia 11 b. m. o godzinie 11tey przed południem wysadzono tu na plac kupiecki 40 więźniów stanu z Minho i Traz-os-Montes.

Zaledwo rozwiązana została działaiąca przeciw buntownikom dywizyia, gdy nadeszła wiadomość o rozpoczęciu na nowo nieprzyiacielskich kroków przez zbiegów naszych. Wydane zaraz zostały rozkazy do wysłania woysk do mieysc zagrożonych, i spodziewać się należy, iż nowy ten zamach wkrótce zniszczony zostaie.

W Braganca zaszły dnia 4 b. m. nieiakie poruszenia. Gdy oddział z 15 ludzi złożony wyszedł na rozpoznanie granic, na potkał dwóch ludzi na osłach iadących i pistoletami opatrzonych, którzy wzbudzili podeyrzenie. Przy dalszem rozpoznaniu okazało się, iż mieli przy sobie mnóstwo drukowanych papierów. Jeden z nich uciekł, a dru-

gi rekrutuiący kapitan z St. Julien został poymany i dnia 17 tu przyprowadzony. Znalezione przy nim papiery były odezwy kończące się wykrzykiem: niech żyie Król Don Miguel! Lud skupił się w okolicy dla odbicia więźnia, ale oddział dał ognia, zabił dwóch ludzi i kilkunastu ranił. — Na przedmieściu h Elwas pochwycono dnia 10 b. m. trzech zbiegów, ktorzy z Badaioz przybyli: z kassowanego dawniey porucznika Portugalskiego, kaprala od 8go pułku i innego Portugalczyka. Wezwali oni sierżanta rzeczonego pułku do pewnego ogrodu, który obiecawszy się stawić, zdał rzecz, i wszyscy trzey pochwyconemi zostali. Okuto ich w kaydany i tu posłano. Mieli oni plan opanowania przez ułożone porozumienia tameczney twierdzy. Gubernator, znakomitsi officerowie, i t. d. mieli bydź zamordowanemi. W znayduiących się przy nich odezwach Król Hiszpański Ferdynand VII. oznaczony był Królem Portugalii, a wszystkie członki panuiącey teraz Rodziny Braganca były na śmierć przeznaczone. W mieście Braganca poprzylepianych było tegoż dnia wiele paszkwilów, które kończyły się takimże sposobem.

Wczoray Minister spraw zagranicznych udzielił Izbie Parów, a Izbie Deputowanych iey Prezes, w wierzytelnym odpisie zawartą w Wiedniu w dniu 29 Października 1826 między N. Królową naszą Don Maryią II i Infantem Don Miguel umowę małżeńską. W Izbie pierwszey postanowiono adres powinszowny do Infanta, a w drugiey do Rejentki. P. Guerreiro wniósł potem w ostatniey, aby każdego Portugalczyka, który opuścił Królestwo i z bronią w ręku do niego powróci, ogłosić za zdraycę oyczyzny, ieżeli broni nie złoży Władzy przez Don Pedro IV. ustanowioney. Izba poleciła iedney z kommissyy zdanie sobie o tem sprawy.

P. Susa, Hr. Villareal, Par państwa, który powróciwszy przed 8 dniami z poselstwa do Madrytu przeznaczony iest na Posła do Paryża, wykonał dnia 23 w Izbie parów przysięgę na konstytucyią. Był on dawniey towarzyszem oręża Hr. Amarante (Margr. Chaves) gdy ten przed 3 laty powstał przeciw konstytucyi Stanów.

Na użalenie woyskowego dowodcy w Minho, że zakony tey prowincyi i Tras-os-Montes ukrywaią w swoich klasztorach młodzieńców przeznaczonych do woyska, wydała Rejentka pod dniem 21 wyrok, wkładaiący na przełożonych naysurowszą odpowiedzialność za ukrywanie przestępnych. Toż samo czyniły tuteysze klasztory, a zwłaszcza Benedyktynów.

Lubo urzędowe nasze pisma ciągle nic o zayściach w prowincyiach nie donoszą, zaszły tam iednak przed kilku dniami ważne zdarzenia. Onegday nadeszło z Elwas doniesienie, iż zbiegowie Portugalscy z pieszych i konnych pułków pokazali się zbroynemi na granicy. Wczoray dowiedzieliśmy się o ich wkroczeniu z dwiema działami do Vila-Viciosa. Dziś i iutro odchodzi nasza osada do Alemteio. Dowodca w Beira, maiący pod swoiemi rozkazami 2 do 3000 ludzi odebrał rozkaz wyruszenia przeciw przychodniom. Doniesienia powyższe nadeszły wczoray ogodzinie 7 z rana, i we dwie godziny potem Poseł Angielski miał długą rozmowę z Rejentką, na którą wszyscy Ministrowie przywołanemi zostali. Odtąd słychać, że Minister spraw zagranicznych Don d'Almeida doniósł Posłowi Hiszpańskiemu, iż iego urzędowanie ustało.

Ministeryium zdaie się bydź nieustraszonem i polega na pomocy Anglii. Jeżeli wysłane przeciw buntownikom woyska dopełnią swey powinności, tedy rzecz wkrótce się ukończy; ieżeli zaś złączą się z niemi, buntownicy za kilka dni przed naszemi bramami stanąć mogą, zwłaszcza, iż na milicyiach poległ nie możemy.

W tey chwili dowiaduiemy się, że wychodnie wtargnęli także do naszego kraiu przez Brągancę, i że w północney okolicy mieli bydź pobitemi, ale w południowey żadnego niedoznali oporu.

DODATEK
DO Nro 104.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 27 GRUDNIA 1826 ROKU WE SRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień	godzina	Barometr zreduk: na O° R.		Therm: czyli stopnie ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Gr[illegible]	g[illegible]:	cali	lin:	stopnie	stop:			
	7	27	4, 638	— 0. 4	81	Zachodni Słaby	Pochmurno	
	12	„	5, 424	† 0. 4	78	„ „	„	
23.	3	„	6, 143	† 0. 2	80	Wschodni Słaby	„	
	9	„	7, 281	— 2. 0	84	„ Sredni	Chmury	
	7	27	8, 640	— 0. 8	81	Wschodni mocny	Pochmurno	o go. 10 śnieg.
24.	12	„	8, 721	† 0. 0	80	„ „	„	Snieg.
	3	„	8, 714	— 0. 2	81	Wschodni Słaby	„	
	9	„	8, 898	— 0. 4	84	„ „	„	
	7	27	8, 578	— 0. 4	84	Wschodni mocny	Pochmurno	Mgła. og. 7 1/2 śnieg
25.	12	„	8, 143	† 2. 4	77	Półn: Ws: Słaby	„	
	3	„	8, 162	† 0. 8	77	„ „	„	
	9	„	9, 133	— 0. 8	79	„ „	„	

J. Steczkowski, Zast: A. O.

Z Berlina dnia 18 Grudnia.

Nayiaśnieyszy Krôl podług ostatniego doniesienia lekarzów ma się codziennie lepiey; gorączka ustała, puchlina z nogi zchodzi, i J.K.M. może się iuż zwykłemi sprawami trudni ć.

Z Paryża d. 12 Grudnia.

Krôl lubo nie znaydował się wczoray w Kościele Panny Maryi na Mszy S. o Duchu S. otworzy iednak dziś osobiście Izb posiedzenia.

Dziennik Arystark pisze, iż Izbom po-

Przy zaczenaiącey się prenumeracie na Gazetę Krakowską od 1go Stycznia 1827 roku uprasza iey Redakcyia Łaskawych Czytelnikow o wcześne się zgłaszanie.

dany zostanie proiekt do ustawy uchylaiącey zniesienie zakonu Jezuickiego i ograniczaiącey missyionarzów do mieysc, w których mieszkaią.

Król rozporządził, iż odciąganie officerom na muzyki pułkowe od 1 Stycznia 1827 r. ustanie i skarb zastępować będzie wszystkio pułkowe wydatki.

Onegday obrana losem została deputacyia z 25 członków, która przyymie Króla w dniu otworzenia Izb. Znayduią się w niey Baron Dudon, Jenerał Sebastiani i Baron Hyde Neuville. — Hr. de la Bourdonaye dla słabości nie ziechał na teraźnieysze posiedzenia. — Deputowany Quelen, brat Arcybiskupa Paryzkiego, żeni się z córką Xcia Otranto (Fouché), która 50,000 Fr. rocznego dochodu posiada.

Do zapowiedzianey w Douay pielgrzymki do Jerozolimy za wynagrodzeniem 25,000 Fr. znalazł się człowiek i przyięty został.

Ibrahim Manzur Effendy, autor pamiętników o Grecyi i Albanii; zastrzelił się w piątek rano w iedney z tuteyszych gościnni.

Członki apostolskiey Junty w Hiszpanii (wyraża Dziennik Konstytucyionista) są w wielkiem poruszeniu i zaciągaią żołnierzy na koszt klasztorów.

Pani Cochrane przybyła do Marselii.

Do tuteyszego Związku przyiaciół Greków weszło od 2 do 8 b. m. 41,922 Fr. pomiędzy któremi 30,0:0 z wystawienia galeryi obrazów, a 5550 Fr. z Sztokolmu.

Na galerach w Tulonie znayduie się teraz 4363 skazanych ludzi, pomiędzy któremi 1133 na całe życie.

Z Madrytu d. 3 Grudnia.

Poseł Angielski Pan Lamb nieprzestał na nocie naszego Ministra spraw zagranicznych, P. Salmon, z d. 28 Listopada, ale nazaiutrz wystąpił z odpowiednią notą, w którey dowodził, że Gabinet Hiszpański nietylko wiedział o poruszeniach i planach wychodniów Portugalskich, ale nawet w porozumieniu z niemi działał. Jenerał San Juan dla unikniena uskutecznienia rozkazu wydania broni, &c. zbiegów, z umysłu oddalił woyska swoie od granicy i wysłał do Alcantara, dokąd sam się udał, i tam własną ręką podpisał rozkaz, aby przechodzącemu oddziałowi buntowników w liczbie 300 ludzi przez Almendral wydano racyie żywności. Co się tycze podroży Jenerała Longa na granicę Portugalską, potrzeba (mniema P. Lamb) czytać tayną iego korrespondecyą z Justo Pastor, sekretarzem związku świętey Kotwicy, ażeby doyść celu oney, &c. Pan Lamb czyni z resztą przygotowania, ktore okazuią, iż niezamyśla tu długo bawić. — Rząd Portugalski dowiedziawszy się d. 23 z. m. rano o wtargnieniu buntownikow do Traz-os-Montes, doniosł tego samego wieczora naszemu Posłowi w Lizbonie, Margr. Casa Florez, że urzędowanie iego iako posła ustało i otrzymać może paszporty do wyiazdu. Mowią teraz, iż rząd nasz oddalić chce Ministra Colomarde, i 3ch Jenerałow kapitanow Longa, Quesada i San Juan. Longa stoi teraz o 3 mile od Bragancy w nagraniczney wsi Alcanizes, a San Juan w Estramadurze nad brzegiem rzeki Caya; oba maią pod sobą około 4000 ludzi. Walka pod Bragancą była bardzo krwawą. Liczba zabitych i ranionych z obu stron podaią do 800. Weszły przez Galicyią korpus buntowników miał zostać pobity i w wielkim nieładzie do Monterey powrocić. Weszli z dawney Kastylii buntownicy, ktorzy pod Bragancą nieiakie odnieśli korzyści, mieli pod Miranda nad rzeką Duerro na głowę bydź zbitemi i zamkniętemi są w zamku Bragancy.

Jenerał Longa wyiechał w tym samym

dniu (21 Listopada) z Waladolidy gdy Silveira i Portalegre do Portugalii wtargnęli.

Dowodzca w Badaioz otrzymał niedawno od Ministra woiennego rozkaz, aby 800 broni posłał do Merida i wyznaczył do przewozu Porucznika z 12 ludzi. Gdy przybyli niedaleko od granicy Portugalskiey, postrzegli Pułkownika Portugalskiego, który przed kilku tygodniami znaydował się w liczbie zbiegów. Ten prosił grzecznie Porucznika, aby mu oddał broń i nielękał się zarzutu ani od dowodcy Badaioskiego, ani Kapitana prowincyi. Porucznik odpowiedział, iż przemocą tylko odebrać mu można powierzoną broń. Pułkownik rozkazał więc swoiemu oddziałowi otoczyć straż porucznika i zabrał broń. Za powrotem do Badaioz porucznik został pod sąd woyskowy oddany, który ściśło tey rzeczy dochodzi.

Ministrowie przełożyć mieli Królowi, iż ochotnicy więcey szkodzą sprawie Królewskiey, niżeli iey dopomagaią, i poki istnieć będą, nie będzie w kraiu spokoyności, względem czego złożyli przekonywaiące dowody.

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek, to iest dnia 28go b. m., na benefis Franciszka Żebrowskiego, daną będzie Wielka Melo-Drama oryginalnie z Litewskiey Historyi w Polskiem ięzyku napisana z muzyką Faustyna Żylińskiego Artystę Dramatycznego Warszawskiego w 3 aktach: *Witold Wielki Xiążę Litewski*, czyli *Oblężenie Grodna*.

LOTERYIA KRAIOWA.

W 222 Ciągnieniu dnia 27go Grudnia r. 1826 w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

45. 31. 74. 46. 37.

Przyszłe 223 Ciągnienie dnia 3go Stycznia 1827 r. przypada.

Cena zboża w Gdańsku dnia 18 Grudnia.

	Łaszt 30 Korcy wynoszący				
Pszenicy	od	Złp.	660	do	750.
Żyta	—	—	498	—	510.
Jęczmienia	—	—	468	—	480.
Owsa	—	—	384	—	402.
Grochu	—	—	750	—	780.

DONIESIENIA.

Trybunał Iwszey Instancyi Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu

Podaie do publiczney wiadomości, iż gdy z rewizyi Depozytów Kryminalnych w dniu 18 Października r. b. odbytey okazało się, że w Massach Kryminalnych niżey wyrażonych znayduią się rzeczy następuiące, iako to:

1. W Massie Maryanny Szymonowney i Stępnowskiego kołnierzyk.
2. — — Józefa Ostrowskiego, inaczey Tomasza Nowaka 15 złp. 25 gr. Sakiewki, Szeynami Ryńs: 2, Puliares i buty.
3. — — Andrzeia Pyszkowskiego i Macieia Obrębskiego, obrusek koronkami obszyty, prześcieradło złe, chustka bawełniana cienka, fartuch, koszula konopna, chustka lniana, płachta połlankowa.
4. — — Wincentego Zrazińskiego w woreczku skurzanym złp. 20 gr. 22.
5. — — Józefa Wilklińskiego, płaszcz żołnierski, spodnie, zielony surdut, chustka na szyię, koszula, półkoszulek, młotek, obcęgi, szydła 3 szewskie.
6. — — Bastra Mikołaia poszkodowanego świder.
7. — — Szlizingera Józefa prześcieradła 3, koszula białogłowska, świcy woskowey kawałek, tasiemka, trykotu kawałek, nici, ucho żelazne.
8. — — Kasprzyckiego Michała 1 złp. 6 gr.
9. — — Katarzyny Ziembiankiey i Franciszka Marczewskie 16 złp. gr. 24.

10. W Massie Zembrowskiego koszul 3, i Frak.
11. — — Zielińskiey Małgorzaty chusteczka.
12. — — Wolfa Szymona chustka i kłótka.
13. — — W massie Kubikiewicza Felixa 1 złp. i gr. 14.
14. — — Franciszka Duczymińskiego 5 gr.
15. — — Józefa Koźmińskiego złp. 1 gr. 12.
16. — — Jana Sayferta trzewiki czarne, świdrów 4, maszynka do robienia ognia, papieru kolorowego 4 i 1/2 arkuszy, woreczek skurzany, drugi pończochowy, karty stare.
17. — — Józefa Pełkowskiego butów para, rękawiczek para, chustek dwie.
18. — — Leybla Eyzykowicza blachy miedzianey sztuka i kawałek żelaza.
19. — — Rubesza Andrzeia sprzączka tombakowa, ścierka, świecy woskowey kawałek, chustka bawełniana, i dłótko.
20. — — Zaiącowny Joanny miedzią 23 gr., nożyk, grzebień, koszula lniana, płachta, bryt płucienney spodnicy, chusteczka bawełniana, mydła kawałków 6, igielnik i nici trochę.
21. — — Augustyna Niedzwiedzkiego, Karwickiego, Pawłowiczowey, fartuch perkalowy, pytel z młyna, 2 kaftaniki, czekciery płócienne, pilniki 2.
22. — — Marcinkowskiego Andrzeia złp. 2 gr. 25, surdut granatowy, frak czarny, kaftanik biały sukienny, kamizelka czarna, spodnie sukienne niebieskie, kołdra kraykowa, furażerka, kamizelka biała, druga perkalowa w kolory, koszul 3, pułkoszulek, spodnie niebieskie płucienne, drugie białe, gatek dwoie, chustek kolorowych 3, białych 4, korali małych nitek 6, krzyżyk srebrny, pięciograycarówka, brzytew 3.
23. — — Wilhelma Hana złp. 8 gr. 29.
24. — — Rzemińskiego Jakóba chustka czarna iedwabna, druga w kratkę czerwoną i niebieska, muszlinowa w kropeczki, rękawiczki wełniane, cholewy stare, kozik, maszynka do chustki na szyię, złp. 3 gr. 3.
25. — — Salamona Tafe, torba płócienna i czypek.
26. — — Jacka Kmielińskigo szelki, spodnie granatowe, czapka manszastrowa czarna.
27. — — Józefa Pironczyka złp. 14 gr. 20, trzos skurzany.
28. — — Kmielkowey Franciszki i Krotofilowey, kłótka zepsuta.

Przeto po wysłuchaniu wniosku urzędu publicznego, Trybunał wzywa interes w tem maiących, iżby po odebranie powyższych Mass do Trybunału Iwszey Instancyi w przeciągu roku iednego od daty ninieyszey zgłosili się, w przeciwnym bowiem razie Massy niezgłaszaiących się, Skarbowi publicznemu przyznane zostaną. *Mąk lski.*

W Krakowie dnia 9 Grudnia 1826 r. *Skarżyński*, Sekr: Tryb.

Sędzia Trybunału I. Instancyi Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Kommissarz Massy upadłey Berla Kahane, wzywa Handel pod firmą K. B. Mayzesls et M. S. Horowitz na Kaźmierzu, tudzież wszystkich niewiadomych Wierzycieli Massy upadłey, aby w dniu 3 Stycznia 1827 w Domu Władz Sądowych przy Kościele S. Piotra w Krakowie w Sali Audyencyonalney Trybunału Wydziału II. przed podpisanym Kommissarzem Sędzią P. Habowskim stawili się, celem dopełnienia Art: 44 Kodexu Handlowego Księgi III., a mianowicie naradzenia się nad wybraniem potróyney listy Syndyków mogących bydź potrzebnemi.

W Krakowie dnia 18 Grudnia 1826 r. *Habowski*

W dniu 29. Grudnia 1826 roku o godzinie 9tey ranney, odbędzie się w Mieście Żydowskim Kaźmierzu w Domu pod L. 109/10, sprzedaż przez publiczną Licytacyą ruchomości, to iest: Szabasnika mosiężnego dużego, o dwunastu Lichtarzach, wanienki miedzianney, talerza cynowego Sukien żydowskich i t. p. za gotowe pieniądze; maiący chęć licytowania na oznaczony czas i mieysce zechcą się stawić.

w Krakowie dnia 19. Grudnia 1826. roku. J. *Słodkowski* Kom: Sąd.